

НОВИЙ ЧАС

ІЛЮСТРОВАННИЙ ПОЛІТИЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ЧАСОПИС

Ч. 15.

ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ В ТИЖДЕНЬ.

Рік II.

ПЕРЕДПЛАТА в КРАЮ

місячно 2,400.000.

В Америці річно 4 долари.

АДРЕСА:

„НОВИЙ ЧАС“ Львів, Руська 18.

ПЕРЕДПЛАТА ЗА КОРДОНОМ

місячно рівновартість 12 кр. чсс.

одно число 1 50 кр.

Про таємничу смерть бл. п. Бесарабової. Домагаємося покарання винувників.

Похорон

бл. п. Бесарабової відбувся на Янівським цвинтарі у вівторок в 11-ій год. перед пол. Львівське громадянство віддало покійній останню прислугу. Секція тіла не відбулася.

Революція чи епокаї?

Газети рознесли відомости, що в Болгарії вибухла революція. Комуністи мали захопити владу. Короля арештовано, президента міністрів замордовано.

Болгарське посольство в Відні заперече тому всьому і стверджує, що в Болгарії панує повний спокій.

Процес Людendorфа.

В середу розпочинається в Монахофі великий процес проти Лю-

дендорфа, Гіртлера і товаришів. Оскаржені вони о спробу державного перевороту, який намагалися зробити в Баварії осеню минулого року. З приводу процесу проголошено в Монахові виїмковий стан та стягнуто багато війська.

Вибори

до німецького парламенту відбудуться 15. мая. В тиждень пізше відбудуться вибори в Франції.

Вальоризаційний франк на 17. 18. 19. 20. II. 1,800.000.

Франк тютюневий від 18. II. до 29. II. 1,800.000.

Франк залізничий і поchtовий від 16 - 29. лютого 1,800.000.

Христіян Раковський

румунський жид, колись председатель Ради Народних Комісарів України, а тепер посол совітський в Англії. Раковський належить до найвизначніших большевицьких дипломатів.

В імени Річпосполитої Польської!

Суд окружний карний, яко Трибунал пресовий у Львові, рішив на внесок державної прокуратурі, що зміст часописи „Новий Час“ число 10. з дня 10. лютого 1924. року в артикулі під заголовком: 1) „Мек Доналд і Ліга Народів“ а) в уступі від слів: Виступаючи до кінця артикулу. 2) „Відмежовуйтесь від гнилі“ а) в уступі від слів: Мали і виховувати 3) „Ревізія“. а) в уступі від слів: Чому до справи. 4) „А ви інваліди гиньте!“ а) в уступі від слів: У поляків до сусіди містить в собі ество ад

1) а) 4) а) злочину з § 65) а) з. к. ад 2) виступку з § 302. з. к. 3) а) виступку з § 30 з. к. узнав доконану в дни 7. лютого 1924 р. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493 з. к. заборону дальшого розширювання того друкового письма. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. XII. 1862. Д. л. д. Ч. 6. ex 1863. а іменно засудження за переступство на гривну до Мп. 4,000.000. Львів, 11. лютого 1924.

(Підпис нечиткий).

Ідіть за їх прикладом!

В попередньому числі подали ми звіт з міжпартійного зїзду в Станиславові та резолюції тим зїздом ухвалені.

Вказали ми рівнож, що це обяв здоровий, а в останньому часі нашої внутрішньої руїни, може одинокий радсний.

Доволі вже анархії!

Мусить бути хтось, хто зосереджував би ділову роботу на всіх ділянках національного життя давав тій роботі ініціативу і напрям.

По мужеськи, виступила станиславівська округа, щоби зробити кінець анархії. І у себе, на своїому терені, маємо надію, вона період анархії вже закінчила.

Думка покликувати до життя окружні і повітові політичні Ради під кожним оглядом здорова. Наступ на наше життя іде обдуманий і ведений одною рукою. Вісому протиставити треба таку саму оборону чи навіть протинаступ. Мусить бути хтось, хто сбеднав би всі питання життя і кермував би ними. Не зуміє зробити цього покищо одна партія, бо кожда з них для цього заслаба, значить мусять всі виступити спільно.

Початок для тої нової акції дав тим разом Станиславів! Не може і не сміє цей почин не захопити і другі місцевости наших земель. Тим шляхом в дуже короткому часі, — ми того певні — підуть і другі. Покликанне до життя всюди окружних і повітових Рад в великій мірі причиниться до усунення того безголовя, яке тепер запанувало. А дальше окружні і повітові полі-

тичні Ради будуть в повнім праві створити Українську Верховну Раду, яка під кожним оглядом буде компетентним політичним проводом народу.

Заки це переведеться в діло, промине шмат часу. І тому зовсім зрозумілою є вимога станиславівського зїзду, щоби у Львові повстала негайно красава канцелярія, яка вже тепер могла би реєструвати олові праці окружних Рад і їх використовувати. Маємо надію, що така канцелярія у Львові вкортці повстане.

Але маємо також надію, що цілий край піде за прикладом Станиславова. Ініціативні гурти повинні зайнятися по більших містах (Пе-

ремишль, Тернопіль, Стрий, Дрогобич, Коломия, Чортків, Луцк, Ковель Рівно, Крем'янець, Холм, Вол. Волинський) скликаннем таких зїздів відпоручників тих партій, які стоять на українськїм державницькїм становищі. Додержуючись партійного принципу, вибираючи до політичної Ради представників поодиноких партій, належить оставляти свободу делегування відпоручників партіям, але рівночасно зїзд як цілість мусить залишати за собою право умандатовувати людей, які тішуться довірем не лише одної партії, але цілого зїзду, цілого активного громадянства.

В той спосіб повстануть установи узнані громадянством, як його надбудова. В той спосіб зникне безголовє, перейдемо в період зорганізованого життя. Час наглиць!

В дарунок нашим передоплатникам.

Шевченківське число „Нового Часу“ вийде в збільшеному обемі з датою 9. марта. До того числа буде долучений короткий реферат про Тараса Шевченка, яким радимо покористуватися з нагоди свята в честь поета.

Всі передоплатники, що заплатять передплату за март дістануть з тим числом великий портрет Тараса Шевченка на білім кредовім папері. Нашим бажаннем є, щоби хату читача „Нового Часу“ прикрашував цей портрет.

Наші селяни поза образами святих не мають ніяких національ-

них. Ввійдеш в хату і з чого масш пізнати, що прийшов ти в українську хату?

Тому ми постановили висилати нашим солідним передоплатникам кожного місяця один образ, який може послужити за окрасу хати. Як перший такий образ іде портрет Тараса Шевченка. В квітні одержуть передоплатники портрет гетьмана Ів. Мазепи, а в маю Івана Франка.

Хочемо довести до того, щоби читачі „Нового Часу“ творили одну сімю, обєднану думками наших національних геніїв і героїв.

Редакція „Нового Часу“.

Таємнича смерть бл. п. Ольги Бесарабової.

До цієї хвилі загадка трагічної смерті бл. п. Ольги Бесарабової невияснена.

Ексгумації тіла помершої не переведено. Де знаходиться гріб родині невідомо. Рідня і українські адвокати роблять всьо можливе, щоби тайна була вияснена.

делегата, який на місці зарядив би слідство в тій справі, щоби, виключаючи всілякі сумніви, справа трагічної і невиясненої досіль смерті Ольги з Левицьких Бесарабової була вияснена.

4) На випадок викриття справників смерті бл. п. Ольги з Левицьких Бесарабової, а ці справники можуть знаходитися тільки в поліційних арештах — при вул. Яховича у Львові, зарядити як найстрогіше доходження, щоби викрити не лиш справників, але й підклад цілого того трагічного випадку.

Стараннями „Союза Українок“ в неділю дня 24. лютого відбулася в Преображенській церкві у Львові заупокійна панахида за трагічно помершу Ольгу Бесарабову. Тисячі українських громадян явилися в церкві, щоби віддати останню прислугу громадянці.

Під церквою стояло кількадесят поліцаїв. Рівнож в магістраті „ждала“ сотня поліцаїв.

Всі українські газети помістили довгі згадки про покійну. Очевидно всі українські газети поконфісковані дбайливою прокуратурою.

Громадська опінія розбурхана практиками поліції нетерпеливо жде на вияснення цієї трагічної події.

Дня 21. лютого, посол Підгірський і тов. поставили нагале внесення в соймі, в справі таємної смерті бл. п. О. Бесарабової. Домогалися вони, щоби:

1) Прокуратурія при Карнім Окружнім суді у Львові зарядила негайну ексгумацію тіла помершої в трагічний спосіб Ольги з Левицьких Бесарабової дня 13. лютого 1924 р., а похованої в незнаному місці.

2) Зарядити над тілом негайну і рівночасну з ексгумацією лікарську секцію, при якій булаби при явна рідня Покійної, судові лікарі і лікарі, котрих покличе родина і правні заступники родини.

3) Міністерство справедливости вишле негайно до Львова особного

Українське жіноцтво супроти смерті бл. п. Ольги Бесарабової.

Страшна трагедія, яка перед тижнем скоїлася, в першу чергу потрясла до глибини товариством „Союз Українок“, якого визначним

членом і касієркою Головного Виділу була покійниця. На вістку про її смерть, жіноцтво, зібране в середу ц. м. на ширших сходинках для вислухання реферату проф. Шаха „Роля жінки в сучасній освітній роботі“, порішило одноголосно реферат відложити на інчий час, бо душі всіх надто були схвильовані, щоби обговорювати спокійно завдання жінки на мирному, легальному, культурному полі.

Згадки голови товариства К. Малицької про пок. Ольгу Бесарабову вислухали всі присутні з найглибшим зворушенням стоячи, а відтак розвели дискусію, яке становище зайняти жіноцтву супроти її смерті.

Полишаючи Головному Виділу полагодження поодиноких справ. Ширші сходини ухвалили від себе одноголосно отсі резолюції:

1) Українське жіноцтво зібране у Львові в дні 20. лютого ц. р. підносить грімкий протест

2) Взиває усе українське жіноцтво, щоби на знак жалоби не брало участі в ніяких забавах чи танцюючих вечеринках на протязі тижня, цебто від дня нинішнього по кінець лютого.

3) Всім зарядженням Головного Виділу „Союза Українок“ в справі пошани пам'яті пок. Ольги Бесарабової усі члени жіночих організацій солідарно підчиняться і прийдуть в поміч.

Замість квітів на незвісну могилу покійної зложили присутні між собою 87 мільонів мп. для наших політичних в'язнів.

Дальші комунікати в цій справі оголосить Головний Виділ „Союза Українок“ в найближчих днях.

Константина Малицька.

Хто з нагоди коляди досіль ще не дав жертви на „Рідну Школу“, хай зробить це негайно і гроші перешле на адресу „Рідна Школа“ УПТ. у Львові, Ринок ч. 10., Ц. п.

Хто загрожує миру в Європі?

Безумовно горда Франція своєю захланною політикою супроти Німеччини, яку вспіла она хвилево розбити, спричинила она, що ціла Європа знайшлася в стадії війни а тим самим не може вона приступити ніяк до своєї господарської відбудови. Захланність Франції не спиняє однак і Совітських Республік а для протибольшевицької акції видала она досі для Польщі 106, для Югославії 180, для Румунії 116, для Чехословаччини 59, а для протибольшевицьких організацій в Росії 49, в Латвії 6, а в Естонії 11 мільонів фунтів штерлінгів.

Як з цього видно неспокойним

духом в Європі є Франція і вона тільки небезпечна зі своїми малими союзниками для миру в Європі.

Цю захланність припинили в часті держави Англія і Італія, які на днях визнали Совітські Республіки і за якими буде мусіла піти і воєвнича Франція.

Вона вже і тепер карається за немудру свою роботу. Зробивши витрату таких великих сум на зовсім непродуктивні цілі Франція діждала ся шкловитого обезцінення свого франка та цим способом спричинила велику дорожнечу, а що за тим іде і зріст большевицького руху в самій Франції. Захланний все тратить!

По Волині.

Чи не пізно?

Кожний Українець памятає, що наближається 9. марта, день роковин смерті найбільшого українського поета Т. Шевченка. Не то, що памятають Українці, але навіть спам'ятав про це митрополит Діонісій. І більш того, навіть наказав, щоб учнів Крем. Дух. Семинарії не пускати до дому на мясницю, а урочисто відсвяткувати свято. А з якого часу Святий Владико, Ви знову спам'ятали про Українців та їх національне

свято. Яким це духом повіяло? Так Ви і членом були колись Крем. Т-ва „Просвіта“ (звичайно коли ще були Єпископом) і були навіть на Шевченківському святі позавторік. А коли надягнули білий клобук, то забули про все. А тепер через два роки знов спам'ятали. Та вже дарма, ми бачили Ваше дійсне обличчя. Може вже жалусте, що так необачно повели свою політику відносно Українців. Вам хотілось білого клобука!

Тепер Ви його маєте, та не маєте довіря і поваги у громадянства. Бо Вам ще захотілось бути в соїмі по списку ч. 22. А тепер знов заграєте з Українцями. А чи не пізно?

С. Заноза.

На оборону!

Під покришкою, що „культуральний, цивілізаційний наїзд є дозволений кожному“, що „такий ідейній праці нічого не можна закинути“ („Газета поранна“ ч. 6724 з 1923 р.) — розпочала польська шкільна кураторія, польська адміністрація, бюрократія, поліція, польські товариства і взагалі ціла польська суспільність наступ на українське шкільництво.

Удар звернений в сторону нашої рідної школи, наступ направлений на завойованне душі української дитини має далекосягле значіння. Знищивши українську рідну школу легко доконається шкловитий польонізацій нашого молодого покоління.

Та справа незвичайно важна не лише з культурного, але й політичного боку.

„Рідна Школа“ — це було одиноким полем національного життя однаково зрозуміле уму, однаково близьке серцю й однаково певне помічної руки кожного Українця, від найосвіченішого до останнього нуж-

Як любити

рідний край?

(Епамінонд Тебанець).

Крім Пельопіда, освободителя Теб згід спартанського ярма, вславився і заяснив як перший у своїй землі товариш Пельопіда Епамінонд. З його іменем тісно лучиться могутність і слава тебанської землі (Беотія) тому запізнаймося коротко і з прикметами того мужа.

Передівсім був то чоловік чистих рук і чистої душі, як та сльоза. Такий серйозний і щирий, що — як пише історія — навіть жартом не сказав ніколи неправди. Як любив свою вітчизну, доказує попри його славні діла і смерть також такий дуже вимовний факт.

Перський король Артаксеркс, знаючи, що на Епамінонді спочиває сила цілої тебанської держави, післав до нього свого посла Діомедонта, щоби Епамінонда перекупив мішком золота і намовив до зради. Діомедонт неважився піти сам до Епамінонда, але підкупив

його приятеля Мікіта, а той повів його до Епамінонда. Коли сказав про ціль свого приходу, Епамінонд спокійно відповів: „Не треба грошей! Бо як що король хоче мене намовити до чогось, що є корисне для мого народу, я це задармо зроблю... Але коли хоче намовити мене до зради, не потрафить ніякими скарбами світа. Не дивуюся, що ти хотів мене перекупити, бо не знав мене і тому позволю тобі живим вийти з Теб. А ти, друже Мікіте, віддай послови зрадницький гріш, бо передам тебе судови“.

Так поступив чоловік, про якого певно знаємо, що був крайно убогий, бо коли раз запитано його чому не виходив кілька днів з дому, сказав: „Не міг бо мій плащ був у праню!“ Отже мав одиноким убранням!

Погляди того славного мужа пізнаємо з його власних слів, які він висказав у відповідь якомусь прихильникови мирово-угодової політики Менеклідови: „Обманюєш своїх братів — говорив він — коли відмовляєш їх від боротьби з ворогами; бо під іменем спочинку

і бездільности дораджуєш їм неволю! Мир готується війною, тому хто хоче користуватися довгим миром, мусить добре знати війну і не боятися її. Тому коли хочете брати, бути своїми панамі, вправляйтеся в стріляння а не в танцях“.

Славу і тривкість своїй державі придбав Епамінонд своїми побідами над Спартанцями. Коли Пельопід вигнав їх з Теб, то Епамінонд вирушив за ними в поле з невеликим військом, якого ядром був відділ з 300 молодців, запряжених на побіду або смерть. Він розбив Спартан під Левктрами в Беотії 371 р. пер. Хр. Тою побідою промостив собі дорогу в полудневу Грецію (Пельопонез) і дійшов скоро аж недалеко Спарти. Не хотючи зачепити самої столиці, яка була сильніша від його армії, він постановив ослабити Спарту. А зробив це тим робом, що візвав до повстання Мессенців, які довгий час були в спартанській неволі. Мессенія повстала і освободилася.

Підчас того славного походу трапилася подія, яка знову вказує

Цікавий фільм з життя Ескімосів.

(До ілюстрації.)

даря... Трудно відчутися весь біль, що пронизує душу на вид теперішньої трагедії рідної школи, коли плоди великих зусиль цілих поколінь валяться в руїну... — пише з того приводу один український часопис.

Отже йде якраз „культурний“ наступ на наше українське шкільництво, йде завзятий „культурний“ бій...

Та помилявся би той, хто думав би, що справді йде якийсь завзятий бій! Воно так повинно бути, але — на жаль — ще так не є! На ділі властиво досі жадного бою ще не було. Був наступ противної сторони, була лише руїна українських шкіл, але ми досі ще не встигли zorganizувати потрібної оборони. Ми досі навіть не пробували ще обороняти, як слід своєї рідної школи, нашого молодого покоління перед неминучою загибеллю!

Так воно йти далі не може й не сміє. Оборона рідної школи — це справа не лише культурна, але в першій мірі й політична. До неї мусить дійсно стати весь український народ від — найосвіченішого до найтемнішого від найбагатшого до найбіднішого!

Тому обов'язком українських активних політичних чинників є організувати таку оборону. Весь нарід повинен її підтримувати матеріально і морально, бо це одна з найбільш пекучих потреб цілої української нації.

на безглядний патріотизм Епамінонда. Партійні й особисті вороги очернили Епамінонда і його двох товаришів перед Тебанцями і довели до того, що Тебанці відібрали всім тром провід над військом а на їх місце прислали трох нездар із „запілля“. Знав Епамінонд, що за спротив рішення народу жде його кара смерті, однак він рішив скорше вмерти як дозволити на загибель армії під новими вождями. Він не передав властн, довів війну побідно до кінця і вернув до Теб. Його і тих товаришів запізнали перед суд. Епамінонд взяв всю вину на себе і сказав: „Так — я заслугою на смерть і приймаю її але прошу записати в протоколі таке: Епамінонда засудили Тебанці на смерть за те, що примусив їх під Левктрами побити Спартанців і тою побідною не тільки освободив Теби але й цілу Грецію від неволи — і за те, що відбудувавши Мессенію, так ослабив Спарту, що Спартанці були вдоволені, коли їх пустив живцем“. Розуміється, що суд по таким слові не смів засудити Епамінонда — його знову іменували вождом армії.

Ескімоси, це племена, що живуть на далекій півночі в підбігунових околицях, там де нема вже ні рослин, ні сонця, тільки вічні сніги і лід. Мешканці цієї сірої та холодної країни, будують свої хати з льоду, їздять тільки псами і їдять тран. Крім псів звичайних і морських та білих медведів ніяка скотина не видержить цього холоду і вічної зими. Про життя цих північних людей, Ескімосів, читалось досі

в книжках і ми знали їх із описів сміливих подорожників, що запускались аж до бігуна. Тому двадцять літ один подорожник привіз з собою пару Ескімосів, жінку, чоловіка та двох малих, і вони жили в Берліні в зоологічному огороді та написувались своїми штуками: киданням гарпунів на риби, стрільням з лука і т. д.

Та і вони недовго побули поміж Ев-

ропейцями. Їх повезли до Праги на „показ“, там заразилися віспою і померли.

Від тоді мало кому довелось бачити на власні очі цих північних людей. Аж недавно вибрався один кіновий підприємець в околиці Гренландії і там вдалось йому прожити довгий час серед тих

Ескімосів. Він пізнав їх життя, їздив з ними на лови і все це зняв на апарат.

На одному цікавому фільмі „Нанук“ можемо бачити ціле життя Ескімосів і з цього фільму подаємо рисунки. На одному видно поворот Ескімосів з польовання, як із санок зносять до хати (юрти) вбитого морського пса, на другому як старий Ескімос вчить сина стріляти з лука.

Цей цікавий фільм дає змогу Європейцям перенестись в цю країну снігів вправді тільки враженням та побачити цих

дивних людей і дивні краї. Смілий кінематографіст, що зробив ці зняття, прислужився чимало для загалу, головню учнів, що вчать географії, а також сам зробив великий інтерес. Раз, що такий фільм принесе йому багато грошей, а друге — що як сам описує, вдалось йому виміняти за дурні ножики та кусники скла... неоціненної вартости скіри з білих медведів, горностаїв, і ще яких там оказів далекої півночі, на які прямо нема ціни.

Яке життя, такою славною була і його смерть. В 362 р. вирушив він знову проти Спартанців і стрінув їх під Мантінесю. Розгорілася завзята битва. Спартани побачили Епамінонда а знаючи, що від нього залежить перемога, кинулися всею силою в його сторону — і пробитий списом Епамінонд упав. Та Беотійці, розярені смертю вождя, кинулися на Спартанців і побити їх. По битві, коли Епаміндови оповіщено, що Теби побідили, він промовив: „Досить я жив, бо вмираю непобіджений“. По тих словах витягнув спису з тіла і вмер.

— „Теби і перед Епамінондом і по його смерті були завжди під чужим панованнем. Противно: як довго він жив, були зверхником цілої Греції! з того можна пізнати, що той один муж значив більше як ціла держава“!

Так говорить про Епамінонда римський історик з перед двох тисяч літ Корнель Непос, що списував для Римлян історію славних мужів в тій цілі, яка і нам присвічує:

Податкові справи.

Речинень до складання зізнань в справі доходозого податку продовжений для свіданих осіб до дня 23. квітня а для правних осіб до дня 1. мая ц. р.

В справі другого зачету на мастковий податок пригадуємо, що цей зачет треба заплатити б-з огляду

на це, чи одержали повіломленнс, о висоті чи ні. Цей зачет платять усі, які обовязані до оплати податків ґрунтового, домового, клясового і промислового, як що їх масток представляє вартість більшу чим 3.000 золотих франків.

динарним, охриплим голосом почав кричати: „Wynoście się stąd! Psia krew! Ja was wszystkich powyrzucam. Ja sprowadzę policję”.

Подаючи цей ганебний, нечуваний у культурному світі, вчинок до загального відома, домагасмося якнайрішучіше потягнення озвірілого сусіда до судової відповідальности. З цього вчинку видно, що завдяки пп. Прушиньским, Собіньским і цілим стадам гиен різних вуличних письмен, ми опинились в атмосфері, де перший ліпший уважає зовсім природною річею сповняти обовязки поліцаая, шпіона та ще й самому виконувати собі вимір справедливости, відповідаючи його хорій уязі.

Розлам в українськiм соймовiм клубі.

Довго заповіданий розлам в клубі довершвся. Дня 22-го лютого виступило з українського клубу п'ять послів, а саме: Яків Войтюк, Тома Приступа, Йосиф Скрипа, Василь Махнюк і Андрій Пащук. Утворили вони український соціал-демократичний клуб. Головою клубу став Яків Войтюк, секретарем

Йосиф Скрипа. За їх прикладом повинні відчипитися від клубу ще й „автономісти“ з п. Антоном Васильчуком на чолі. Шкоди великої не буде, а користь велика. Бо може по відході тих послів правдиво український клуб поведе політику гідну української нації. Побачимо.

Квітки

Є у Львові державний учительський семінар з українською мовою навчання, якого одно існування викликає прояви скажености у півнів Прушиньских, Собіньских і їм подібних. З руками, дрожачими від горячки пишуть вони всякі прикази кураторії і дописи до вуличних газет, призначені на знищення цюї школи. Вонаж народилась у восниних часах, часах хвилевої польської немочі. Наші читачі знають вже про замиканне мужеських кляс семінаря, про науку історії і педагогіки по польськи польськими учителями, про поступенне ліквідованне хлопячої школи вправ, що находиться при семінарі.

Цей похід на знищення, який нагадує якийсь божевільний хорій танок, відбувається при неменш божевільнім супроводі виття і вуличної лайки... польських льокаторів цюго дімка, в яким міститься семінар.

Ось послухайте. Відбувалася у минулу неділю проба голосного читання в клясі. Тихо, ніхто й не догадавсяби, що в клясі молодь. Вжеж був раз у польській газеті донос, що у школі по неділям співи й крики. Тому всьо на пальцях ходить. Учителі наглядають аби недільний спокій був ненарушений. Аби не дразнити хорих, не торкнутись того, що смердить.

Думаєте, помогло? Де там! Зі скаженою лютю, якої причини нехорій мозок збагнути не може, кинувся один із льокаторів і сусідів школи до дверей кляси, почав би-

культури.

ти в них кулаками, а коли таки ніхто з перестрашених учнів не вийшов, влетів сам до кляси і ор-

ОГЛЯД СЕПТОВИХ ПОДІЙ.

В Римі

відбувається міждержавна конференція в справі ограничень морських зброєнь. Заступлені всі заінтересовані держави. Тим разом беруть участь і совіти. Іде о то, щоби зобовязати держави до заперестання будови нових кораблів. Комісія Ліги Народів пропонує, щоби оставити такий стан, який панує тепер, значить, щоби кожда держава задержала ті кораблі, які тепер має і більше не будувала. Проти цего виступили головні Сотіти. Їх представник заявив, що Совіти окружені з чотирох сторін морем, мусять удержувати велику флоту. Але

вони її навіть зменшилиб о 400.000 людей, якщо великі держави згодяться на те, щоби:

1. Чорне море віддати у виключну власть надбережним державам.

2. Дарданелі замкнуті для воєнних кораблів великих чужих держав

3. Балтійське море віддати прибережним державам.

Очевидно, що на то не згодяться ні Англія, ані Франція, ані Італія.

Правдоподібно і та конференція скінчиться нічим.

Совіти

дорого мусять заплатити за то, що їх визнали великі європейські держави. Визнаю Вас, то заплатіть — так заговорила Англія до Совітів. Нині нічого нема на світі задурно!

І от Мек Доналд вручив Раковському письмо англійських промисловців, які домагаються від Совітів:

1. Заплатити Англійцям всі

довги, які ще царське правитель-ство затигнуло в Англії.

2. Заплатити від тих довгів відсотки.

3. Виплатити відшкодування всім Англіїцям за втрати, які вони понесли з приводу революції в Росії. Як бачимо, то визнання коштів.

Англія

почуває себе не дуже то добре. Від коли соціалісти переняли владу було вже два великі штрайки. Останній штрайк портових робітників вже закінчився. Побідили робітники, бо дістали всьо чого домогалися. На 17. III. заповідається новий штрайк тим разом вже гірників. Бо того дня кінчиться умова між гірниками а працедавцями. Кождий такий штрайк Англію коштує грубі міліони фунтів.

Мек Доналд сидить на своїм кріслі не дуже то сильно. Мусить вести політику англійську не по тій дорозі, по якій хотілаби його партія, але таку, як цього вимагає англійський державний інтерес. І ста-

Франція

мас тепер повну копицю клопотів, щось так, як її союзниця Польща. Лише Франція в тім щасливішій положенню, що не має у себе — мнейшосьці народових. — А позатим всьо так само. І з сусідами гризота і гроші мають, які падають і дітий чимраз менче родиться.

Німці

завзялися і не хочуть нічого платити. Вони тримаються пословиці, що „голий не боїться розбою“. І хоч вони й не такі дуже вже бідні, але платити таки не хочуть. Післали до них велику комісію, яка мала подивитися, чи Німці є в силі заплатити довги, чи ні. Комісія вже відїхала, але ще незнати, що скаже. Можна завважати в по-

Окупація мусить зникнути!

На засіданню німецького парламенту міністер для окупованих територій Гефле заявив, що сепаратистичний рух в Палятинаті був штучний і міг розростатися лише за французькі гроші.

Поголоски про заворушення в Совітів оказались всі неправдивими. Совітський посол в Варшаві Оболенський заявив одному кореспондентови, що ті поголоски виссані з пальця, а їх пускає в світ російська реакція.

лося в парламенти таке диво, що за одним внесенням Мек Доналда голосували консерватисти, які його поборюють, а проти часть партії праці, до якої Мек Доналд належить.

А тимчасом Індійці підносять голову і до решти, зажурюють англійських можновладців. На великім конгресі індійських націоналістів запали резолюції, в яких Індійці домагаються впровадження в Індіях повної автономії в усіх ділянках життя за виїмком заграничної політики і армії. Положення таке грізне, що віцекороль Індії радить Англії на це згодитися таки зараз, бо готово бути запізно.

Французський франк паде стрімголов а через те зростає доріжня і чимраз тяще жити. Вже навіть наряд склепи обрабовує та бє спекулянтів. Пуанкаре просить, грозить, плаче, але то всьо нічого не помагас. Довги тиснуть, велику армію треба держати, а

слідних часах малу зміну в відношенню до Німеччини. Тепер ті держави, яким Німеччина винна гроші роздумують над тим, якбито Німеччину зробити платиздатним довжником. Хочуть їй позичити грошей, а навіть деякі кольонії віддати, щоби лише вона платила. А Німці все своє тай своє:

державі 123 міліонів золотих франків податку, себто держава дістає за горівку більше як $\frac{1}{10}$ часть всіх передбачених державних доходів.

Коли взяти, що в Польщі живе 8 міліонів Українців і що вони пють пересічно по два літри горівки на рік, то вони платять за це державі 17,000,000 зол. франків, суму, яка в переліченню дає триліон мп. і якою можесться удержувати богато шкіл та просвітних установ.

Пора нам покинути горівку!

Полекші в сплачуванню маєтков. податку.

22 лютого вийшло розпорядження польської ради міністрів, на основі якого міністер скарбу є уповажненний уділювати полекші в сплачуванню маєткового податку тим платникам, яких майно знищила війна.

Це розпорядження важне головно для наших селян. Нехай заінтересовані звернуться до чесного українського адвоката, щоби цей зробив їм відповідне подання до скарбової палати.

Дотепер бувало, що селянин мешкає в окопах, а на податок остатню корову забирали. На основі послідного розпорядку ексекutori до того не мають права.

Хто знищений війною, той мусить дістати в сплачуванню полекші. Обовязком наших освічених людей є подбати, щоби селян не кривдили.

Ю. ШРУМЕЛЯК

Мудрість з Абдери.*

*Атенець Поліклістен
Невольника не має
І Геґра в Абдерита
На силу зторгував.*

*Та той йому — бідака
Довгенько не служив;
Набавився хвороби
Й до тижня вже не жив.*

*Стрінувши Абдерита
Атенець нарікає:
— Умер вже той невольник
Що в тебе я дістав!*

*Абдерець здивувався:
— „Невже? Дивіть — дивіть!
І хтож би сподівався!
Та ви мені простіть...“*

*...Не знав я, що такий він...
Пять літ мені служив, —
Та — бігме — щось такого
Ні разу не вчинив!“*

Абдера, старинне грецьке місто, якого мешканці були знані зі своєї дурноти.

Після обчислення пропиває в Польщі кождий її громадянин дві літри горівки на рік. Числячи 28 міліонів населення ціла Польща випиває річно 56 міліонів літрів горівки і платить еще за це польській

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.

Як годувати худобу?

Обіч дійних коров наші хлібороби найбільше труду присвячують годівлі молодих телят, лошат, просят і ягнят. У таблицях наведених в попереднім числі виказано, як годувати молоді телята і просята від „другого місяця їх життя“ піврічні вівці та дорослі коні, а нема вказівок як годувати їх у молодшій віці. Тому ось тут подам декілька практичних прикладів і в цім напрямку.

А) ТЕЛЯТА СЕРЕДНОЇ ВАГИ.

а) на приховок.

1. тиж.	2 ¹ / ₂ л.	незб.	мол.	щодня
2.	3 ¹ / ₂	"	"	"
3.	5	"	"	"
4.	5	"	"	" і ¹ / ₂ вівс. муки
5.	7	"	"	" " " "
6.	9	"	"	" " " "
7.	7	"	"	" " " "
8.	5	"	"	" " " "
9.	3 ¹ / ₂	"	"	" " " "
10.	3	"	"	" " " "

В 8 тижни давати ще ¹/₂ кг. а в 9 і 10 тижни ¹/₂ кг. вівса в зерні.

б) тучні.

1. тиждень	3—4 л.	молока з ¹ / ₂ л. перевареної, а потім прохолодженої води.
2.	6 л.	молока і ¹ / ₂ л. води
3.	7 ¹ / ₂	" " "
4.	9	" " "
5.	12	" " "

Звільна приблизується молоко аж на 15—18 літрів :з днину і голову, а все з водою, яка запобігає бігуниці. У 10 тижни дають Німці таким телятам до пійла 3—4 яйці на голову щодня. Але ж бо й люблю гляннути на таке теля! І шойно така годівля телят виплачується. На нашій годівлі телят — тратимо, бо за миршаве теля не вертається навіть ціна корму.

Б) ЛОШАТА.

(на днину і голову).

а) до відлучення.

від 14 дня: солодка трава, угнетений овес, покраяна морква і пшенична висівка (грис) скроплена соленою водою, у малих кількостях та в окремій жолібці, недоступній для матері. Як пійло: вода, збиране молоко, маслянка.

б) від відлучення до першого року:

- 1) шляхотні лошата (пів-крови)
 - 1¹/₂—2¹/₂ кг. найліпшого сіна
 - ¹/₂—1 " житньої січки
 - 2 " вівса
 - 2¹/₂ " змеленого гороху або бобику, лляного макуха, на весну моркви і т. п. Сильних кормів.

2) важкі лошата, зимої крови.

- 1) до сходу
 - доброї сіна
 - люцерни-копюшини
 - 3—4 кг. жильної січки
 - ¹/₂—1 " вівса
 - 4—6 " сильного корму, наприклад кукурудзи, ячменю, висівки, сушеної бульби з морквою.

б) лошата від першого до другого року:

- 1) шляхотні лошата.
 - 2—3 кг. доброї солодкої сіна
 - 1—1¹/₂ " січки

- 1 кг. вівса
 - 3—4 " сильного корму (змелений горох або бобик, макух, ячмінь і т. п.
- Соломи зі стручкових рослин — до сходу.

2) важкі лошата.

- 5 кг. сіна
- 2—3¹/₂ кг. січки і полови
- 1 кг. вівса
- 3 " сильного корму а до того морков, буряки, суха бульба, солома зі стручкових рослин і т. п.

г) звичайні лошата і жеребці від першого до другого року:

- 1) 1 кг. січки із сіна
 - ¹/₂ " із соломи,
 - 1¹/₂ кг. кукурудзи в зерні
 - 6 " сіна,
 - 1¹/₂ " висівки (грису).
- або 2) 1 кг січки з сіна,
 - 1 " " з соломи,
 - 1¹/₂ кг. вівса,
 - 1¹/₂ " кукур. зерна,
 - 6 " сіна — (перше і друге особли- вовідповідне для мізерніших, як стоять у стайні).

- або 3) 2¹/₂ кг. вівса
 - ¹/₂ " ячменю (або гречки)
 - 1¹/₂ " січки з сіна
 - 5¹/₂ " сіна — (при годівлі в стайні)

- або 4) 2¹/₂ кг. вівса
 - ¹/₂—1 " гороху
 - 1¹/₂ " січки з сіна,
 - 5¹/₂ " сіна — (на стайні).

- або 5) 1 кг. вівса
 - ¹/₂ " ячменю
 - ¹/₂ " січки з сіна
 - ¹/₂ " сіна — (як пасуться).
- або 6) 2¹/₂ кг. вівса
 - ¹/₂ " січки з сіна
 - 1 " соломи — (як пасуться).

г) лошата і жеребці від другого до третього року:

Від весни до осені на добрім пасовиську: зимою 6—9 кг. сіна, 5—7 і пів кг. соломи і полови.

Жеребці на стайні: 1—2 і пів кг. вівса, 4—5 кг. сіна, а як пасуться: 1—2 і пів кг. сіна.

д) лошата у третьому році:

- 1) 2 кг. вівса
 - 2 " кукур. зерна
 - 7—8 кг. сіна
 - 1 кг. січки з сіна (лошата важкої раси).
- або 2) 2 кг. вівса,
 - 1 " гороху,
 - 1 і пів кг. сіна,
 - 1 кг. січки з сіна. — (шляхотні лошата, легкі).
- або 3) 1 і пів кг. вівса,
 - 2 кг. сіна,
 - 3 " соломи. — (при чім лошата і жеребці пасуться).

е) три і чотирилітні лошата.

- 1) 3 кг. вівса, 5 кг. сіна, 1 кг. соломи.
- або 2) 2 кг. вівса,
 - 1 " кукур. зерна,
 - 5 і пів кг. сіна,
 - 1 кг. січки з соломи,
 - пів кг. висівки (грису).
- або 3) 1³/₄ кг. вівса
 - ¹/₄ " бобику
 - 6 " сіна
 - 1 і пів кг. січки з сіна.
- або 4) 3 кг. вівса
 - 1 і пів кг. ячменю
 - 8 кг. соломи
 - 1 " січки з сіна.

В) ПОРОСЯТА І ПІДСВИНКИ.

1. неділя — ссуть льоху.
 - 2—3 " " "
 - 3—6 " " " "
 - 6—8 " " " "
- ссуть, додається муки ячмінної і вівсяної, солодке коровяче молоко з мукою вівсяною або житньою висівкою (грисом) до сходу.

- По відлученню: Пражене молоко з житньою годівлянню мукою і ячмінним зерном досходу, або 1 кг. свіжого молока на 5 кг. живої ваги.

Від 8—12 неділь: пів кг. муки ячмінної або вівсяної, ¹/₂ — 2 і пів кг. бульби, сирватки і квасного молока до сходу.

- По трьох місяцях (на приховок): 1 кг. ячмінної муки, пів кг. висівки (грису), 2 і пів кг. бульби. — молока до сходу.

- до півроку (на приховок): 2 і пів кг. ячмінних і вівсяних круп, збираного молока і сирватки до сходу.

- по півроці тучні: 1—1 і пів кг. муки кукурудзяної або житної, 5—6 кг. бульби збираного молока і сирватки до сходу.

Г) ЯГНЯТА.

- В перших 14 днях класти в жолібок сіно і трошка вівса. Збільшувати це звільна так, щоби при відлученню (13 неділь) ягня діставако щоденно ¹/₂ кг. сіна і пів кг. соломи.

- Аж до відлучення: конюшини до сходу і дрібку вівса.

- По 4 неділях життя: давати дещо пшеничних висівок (грису) та отави.

- По 8 неділях життя: дрібно посічених і посипаних пшеничною висівкою бурятугнетеного вівса та отави досходу.

- Ягнята 4—5 місячні пасуться а в стайні дістають зразу дрібно посічених і посипаних пшеничною висівкою буряків, угнетеного вівса та отавидосходу, але згодом чимраз менше аж нарешті зійдеться на ягня і днину на пів кг. сіна.

Присвятив я багато місця взірцям годівлі молодника. Не без причини, бо не вільно забувати, що коли занедбасмо годівлю молодника, то вже ніяким чином не діждемося з него добрих коров, бугаїв, волів, коний, свиний чи овець.

(Далі буде).

Остан Луцький,

господар в Волі до Жолуцькій стрийського повіту.

Всі заколядовані гроші негайно переслати на адресу У. П. Т. „Рідна Школа“ у Львові, Ринок ч. 10/II. п., бо навіть малим опізненням спричиняється велику шкоду нашому прив. шкільництву.

ШИЛОМ І ПАЛКОЮ.

Прикладна виклад.

Український університет у Львові тільки через помилку д'став назву „Тайного“. Не знаю властиво для чого? Він же в своїй „тайности“ не може ані в маленькій мірі суперничати прим. з таїністю поліційних арештів при вул. Яховича! Всі послі, політики і поліційанти знають аж за добре про його існування. Вони про нього балакають, вони його заборонюють, вони з нього насміхаються, а останні його переслідують і замикають. Тільки біда, що його тяжко замкнути, бо він не має сталого пристановища і тому більше заслукус на назву „летючого“, як „тайного“.

Львівська поліція, звісна зі своєї геніяльності, поборює дуже успішно труднощі в вишукуванні місця викладів. Найздібніші і найсильніші урядники нишпорять день і ніч по українських інституціях і розганяють виклади.

Саме нині розігнали один виклад д-ра М. Рудницького.

В салю ввійшло чотирох прихильників мирного співжиття братніх славянських народів і стали легітимувати учителя і учеників. Все пішлоб як найкраще якби не один малий епізод з якимсь диваком — Поляком. Підчас ревізії відчиняє якийсь чоловічок двері і заглядає в середину.

— Czego się pan tu gapisz? — звертає йому чемно увагу

— A ja tak... z ciekawości! — відповідає чоловічок.

— Tu niema nic ciekawego! Zamknąć drzwi — гремить подразнений поліційант.

На це дивний чоловічок отвирас двері ще ширше і гремить від себе.

На салі констернація. Українці, при звичасні до подібних епітетів вже хотіли те все прийняти на себе. Але поліція виратувала їх з немилого положення. Один з них вилетів прожогом на коритар і став успокоювати оборонця національних меншостей.

— Do kogo pan to mówi?

— Domyśl się pan.

— Proszę nie przeszkadzać w urzędowaniu i nie obrażać władzy.

Розмова перенеслася в даль і не було вже чути її кінця.

За той час пан комісар переглядав нервово книжки і записки.

Зиз.

Похід на сільські громади.

Польські пани, хлопці та соціалісти, які засідають тепер у польському соймі, дуже дбають про нас. Уже рік тому назад розтрубили вони, що в осени м. р. будуть переведені вибори до громадських сільських та мійських рад та цим способом дадуть керму села в руки самих селян. Ці заповіджені вибори мали відбуватися на основі старої австрійської ординації виборчої, себто, що право голосу при виборах до рад малиби тільки ті, які платили від року в громаді податок безпосередній. А що цього податку не платили ні польські кольтоністи, ні військові осадники та двірські обшари — кресові восводи счинили великий крик та зажадали від польського міністра внутрішніх справ Керніка, щоби він назначені вибори відкликав. І цей слухняний міністр, а ще більше великий польський патріот та заїлий ворог наших чесних і характерних людей, які моглиб прийти до проводу села на місце теперішних паниць — наказних вийтів — вибори відкликав.

А рівночасно цей заступник польських хлопів уложив нову ор-

динацію виборчу для громад. З нею варто нам познайомитися, бо вона має на довгі роки закріпити наші села та віддати їх в руки людей, які не мають іноді ніякого звязку зі селом, а зокрема людей, що матимуть завданням польщити постійно наші українські громади.

Щоби це перевести, ця славна нова виборча ординація постановлює, що кожний виборець з правила буде мати один голос. Але не всі. Наш селянин, що платить великі суми звальоризованих польських податків та на шкірі якого польські міністри переводять свої скарбові штучки, буде мати тільки один голос.

Зате від двох до чотирох голосів буде мати цей: 1) який є польським державним або автономічним урядником; 2) хто відбув військову службу в польських відділах або зівстав зачислений до польських ветеранів або стратив на польській війні дитину або свого супруга; 3) хто вкінці вмис плавно писати й читати по польськи.

Придивляючися цим постановам

нової польської виборчої ординації видно зараз, як вилізас з неї шило з польського мішка окричаної рівності й справедливості. Всіми наведеними вище постановами стремить польська держава відобрати раз на все керму села з наших рук, а зокрема задумус це перевести при допомозі останньої своєї постанови, якою хоче позбавити додаткового голосу при виборах багатьох наших селян так зі Східної Галиччини, як іще більше з Волині, Холмщини й Полісся, які не вдали ще досі вивчитися „уржендового“ язика.

На ці наміри проти нас лишається нам одна тільки дорога. Нам необхідно організуватися на місцях, а разом з тим звязувати свої місцеві організації з повітовими й красними шукати в них допоміжні поради, бо тільки в цей спосіб зможемо унешкідливити наміри наших сусідів, які в данім випадку, забравши нам міста, забираються до наших сільських громад!

Ми мусимо за всяку ціну боронити свого добра!

ДОПИСИ

Калуш. (Калузька чит. „Просвіти“ розсадником ціянства). Вже від неспамятних часів є в нас звичай, що коли хто помре і коли помершого віднесуть на кладовище, так по сій похоронній церемонії сходяться фаміліанти як також знакомі на могорич до читальні „Просвіти“; тут вишвають 2—3 гарци горівки і при сивусі переводять всяку політику.

Сама читальня має свій гарний будинок, має гарне приміщення і то в самім центрі міста, але не проявляє жадної культурної або просвітної праці.

З цієї самої читальні „Просвіти“ пішла перша ластівочка щебетати в р. 1918., щоби продати „Народний Дім“ в Калуші, котрий нині пишасться між будівлями в Калуші; тут нині кусться при могоричі уклад, щоби продати найгарнішу в Калуші площу, котра є власністю „Хлопського Союзу“; звідси виходить всяка кириння праця проти всіх українських товариств. Були в Калуші великі люди, такі, як д-р І. Куровець, д-р А. Кос, о. Петрушевич, котрі десятками літ старались викоринити цей шкідливий, до нині задержаний, звичай та не удалось їм цього допнати а нинішні нові люди махнули на це рукою. Серце красться, коли переходиш попри читальню, а там така гамарня при горівці. На жаль, голова читальні, який ніколи горівки не уживає, позваляє членам могори-

До наших Передплатників!

Всім тим, які не вирівнали досі яких небудь зазлеглих, щоб зробили це протягом місяця лютого. Даром часопису не висилаємо. Щоби улекшити нашим передплатникам висилку грошей, долучуємо до цього числа не перекази, але чеки. Та з огляду на це, що марка кожної хвили може почати знова танцювати, просимо з висилкою грошей поспішитися.

Відкриваємо передплату на місяці март і квітень. Разом за два місяці виносить 4,800.000 мп. — Рівночасно пригадуємо АДМІНІСТРАЦІЯ „НОВОГО ЧАСУ“.

Читайте і то в читальні „Просвіти“, котру будували на це, щоби там розвивалася культура і просвіта. Під боком є і філія „Просвіти“, яка своїми заспанними очима не видить що діється, бо спить вже повних двароки. Головний Виділ у Львові повинен вглянути в життє Калушини, а може і... ця маленька згадка хоч в часті направить здо, бо годі довше мовчати.

Белелуя, пов. Снятин. Загальні Збори чл. „Просвіти“ в Белелуї пов. Снятин, які відбулися дня 3. лютого 1924 р. винесли одностайно слідуєч резолюції:

1) Загальні Збори зобов'язують всіх членів читальні зеднати щонайменше по 5 нових членів.

2) Загальні Збори зобов'язують виділ читальні звернутися до громадського уряду з домаганням, щоби дохід з продажу в наєм громадського поля призначено на будову „Народнього Дому“.

3) Загальні Збори піддержують вповні прошенне попереднього виділу до Наукового Тов-а ім. Шевченка у Львові, щоби воно віддало своє поле, доложене в селі Белелуї, в управу місцевій кооперативі „Власна Поміч“ та запитують виділ Наук. Тов-а ім. Шевченка, чому попереднє прошенне виділу читальні остало безуспішним.

Місяць март з трояка бика рік збиває.

Вища культура.

Що сталося в березні.

1. 1860. Знесення кріпацтва в Росії.

Пригадки для Виділів Читальні „Просвіти“ на лютий.

Березень — місяць Шевченка, бо 9-го березня припадає річниця народин, а 10-го березня річниця смерти великого поета Шевченкові слова сказані до Котляревського: „Будеш, батьку, панувати, поки живуть люди“ — сповнилися відносно його самого. Український народ поминеє свого Кобзаря „не злим, тихим словом“. Та ми повинні стреміти до того, щоб у нас не було ні одної громади, щоб в якій-небудь спосіб не відсвяткувала Шевченкового свята. Концертом, виставою чи, коли на те нема змоги, хочби тільки святочними сходинами всіх членів читальні — все одно, щоб тільки щось було зроблене. А гроші зібрані при тій нагоді вислати на фонд „Учітєся, брати мої...“, який утрєвалить видавництво цікавих книжок про Україну.

—0—

Редакція Літ.-Наук. Вістника повідомляє своїх читачів, що в наслідок страйку складачів чергове (III.) число журналу вийде з опізненням.

Спростованне. В дописі цінної часописи „Новий Час“ ч. 12, в статті „З життя Станіславівщини“ є сказано: „Цей ярмарок є помислом малого гуртка молоді, яка вже із скитальства вернула та тепер ділом засвідчує...“. Отже неправдою є, що Перший український Ярмарок в Станіславові є помислом гуртка молоді, а правдою є, що був виключно помислом виділу ремісничо-промислової бурси в Станіславові на внесення купця п. С. Снігуровича, а у виділі засідають виключно старші громадяни-міщани. Д-р В. Янович, голова р.-п. бурси і ярмарочного комітету.

Статистика Чехословащини. Нові обчислення переведені в Чехословащині виказують, що чеська республіка велика на 14,370.419 гектарів. З того припадає на Чехію 5,206.468, на Моравію 2,231.556, на Шлезьк 442.328, на Словаччину 4,891.767, а на Закарпатську Україну 1,265.301. В тім є рільної землі 42 прц., дугів 10 прц., городів 1 прц., винниць 0'12 прц., лісів 33 прц., піль 8'6 прц., ставів, рік і болот 0'56 прц., а забудованої поверхні 4'6 прц.

Дивне забійство. В італійськім містечку Фратта-Громо коло Неаполя впап жертвою морду один міщанин, але таким дивним способом, що варта подумати. Хтось, хто мав на нього око, випровадив на балькон дому на другім поверсі величезну свиню і в хвили, як той переходив вулицею попід балькон, противник струтив свиню, так що вона впала на перехолячого і забила його на місці. Винувник буде певно оправдуватися, що то припадок, але пощо він в таким разі запрошував свиню на другий поверх до сальону?

Документи Вільсона. Вільзон лишив багато всяких письменних матеріялів та особистих кореспонденцій, які він хотів використати при писанню своєї книжки про версальський договір. Його жінка хотіла видати ці документи друком, але тепер рішила ще відложити їхній друк на якийсь час.

До Аргентини, Бразилії та Урагваю відходить найблищий транспорт дня 28. лютого ц. р. найбільшого французького корабельного т-ва „Chargeurs Reunis“, Львів, Городецька ч. 83. — Звертайтеся зараз по інформації. 2—3

До Куби і Мексики відходить найблищий транспорт 12. марта ц. р. найбільшого французького корабельного т-ва „French Line“, Львів, Городецька ч. 83. — Звертайтеся зараз по інформації.

Календар. — Лютий 1924.

29. П'ятниця (16) Памфіла. — Правосл.: Памфіла. — Схід 6'10. Захід 5'03.

Березень.

1. Субота (17) Теодора. — Правосл.: Теодора. — Схід 6'09. Захід 5'03.

2. Неділя (18) Неділя мясопусна. — Правосл. Неділя мясопусна. — Схід 6'08. Захід 5'05.

Народні приповідки.

Ще покаже марець, що змерзне старець.

**Найскорше
Найвигідніше
Найдешевше** перевозить до

**Бразилії
Аргентини
Урагваю**

2—4

Королівсько-Гольяндський Льюїд
ЛьВІВ, пл. Більчевського ч. 1. (ріг Городецької 77.)

В справі виїзду уділяємо інформації **безплатно.**

Біржовий перегляд.**Грошева біржа.**

приватні обороти.

Львів, 25. II. 1924.

Амер. дол. 9,200—9,250.000, одинки і двійки на рівні з іншими ам. дол., канад. дол. 8,500.000—8,500.000, Кч 260.000, фран. фр. 395.000, франки швайц. 1,600.000, фунт штерл. 39,000.000—40,000.000. Фр. бельг. 350.000. — Ліри 350.000. Леї 46—46.500. Австр. кор. 130.

Золото: 20 кор. 40,000—41,000.000, 20 фр. 38,000.000, 10 рублів 50,000.000.

Срібло: кор. 700.000, 5 кор. 3,600.000, фльор. 1,750.000, рублі 3,300.000 копійки за рубель 0,000.000.

Збіжова біржа.

Львів, 25. II. 1924.

Кр. пшен. з 1923, 32,—33,500.000. Жито з 1923, р. 21,—22,000.000. Броварняний ячмінь з 1923 20,—21,000.000.— Овес з 1923, р. 21,—22,000.000. Горох пільний 00,000—07,000.000. Горох Вікторія 00,000.000 міл. Пшенична мука 40% „О“ 8,000.000, 55% „1“ 60,000.000, 70% „4“ 40,000.000. Житня мука 60% 52,000.000, 70% 45,000.000. гречана каша 00,000—(0,000.000 фасоля біла 65—66,000.000. Фасоля краса 60—61,000.000. — Ціни розуміється за 100 kg. без споживного податку. Місце, станція закладання.

Ринок.

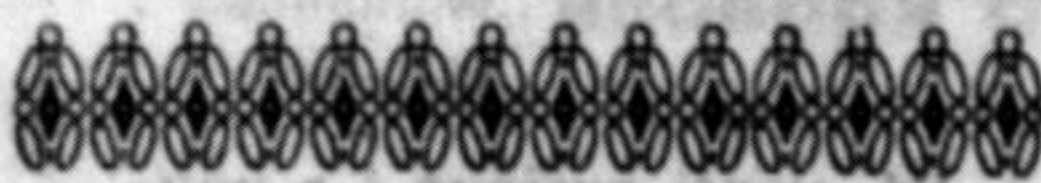
Хліб 1 кг. 550.000, мясо волоче 3,300.000 свиняче 3,000.000, теляче 2,300.000, солонина 000.000—4,000.000, сало 4,400.000, смалець 4,600.000 масло десерове 8,000.000, масло кухонне 7,000.000, сир 1,200.000 яйця 1 шт. 250.000, сметана 1 літра 1,200.000, молоко 500.000, 1 кг. меду 3,000.000, бураки 1 гк. 300.000, цибуля 400.000, часник 1 головка 50.000, курка від 4,000—8,000.000.

ОПОВІСТКИ.

Нище названі громадяни звільняють в одній важній судовій справі подають адреси до адміністрації „Нового Часу“.

Однорічний десятник Зелений (Камінка Струмилева?).

Булавний УГА. Дорош.

ОГОЛОШЕННЯ.

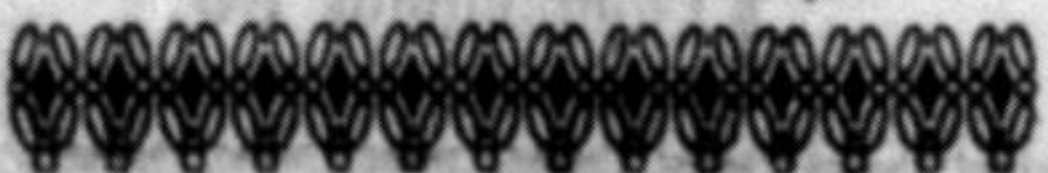
Українське Товариство допомоги емігрантам з В. України.

Великий музикально-вокальний-танковий

КОНЦЕРТ

на допомогу хорому В. Авраменкові

відбудеться дня 5. марта ц. р. в салі театру „Української Бесіди“ (Шашкевича 5.) при ласкавій участі ВШ. Пань: Софії Федичківської, Олени Голіцинської, Ганни Борнєвглібської. Панів: Миколи Вороного, Евгена Москвичева, Романа Орленка. — Учні школи танку В. Авраменка виконують національні танці при народній музиці. Початок о год. 7. вечером.

УВАГА!

На свято 110-ліття народження Т. Шевченка (10 III. 1924.)

Т. ШЕВЧЕНКО: „КОБЗАРЬ“.

перше повне народне видання, в одному томі, з поясненнями й примітками д-ра В. Сімовича, з портретом і біографією поета. — Стор. XXX + 431.

Ціна 80 центів, в оправі і 1 долар з пересилкою.

ГОЛОСИ КРИТИКИ:

„... Виданий на гарному папері читким і великим шрифтом, з гарною біографією поета, з дуже цінним та, як на сей день, для „Кобзаря“ в цілому найкращим коментарем, — „Кобзар“ Катеринославського Видавництва справді найбільше стоїть до назви народнього видання. Тому ми щиро бажасмо, щоби сей „Кобзарь“ був на столі селянина в кожній хаті всієї України“. — (Л. Білецький), „Українська Трибуна“, (з 3. грудня 1921)

„... З різних оглядів заслуговує оце видання Шевченкового „Кобзаря“ на те, щоби воно знайшлося в руках кожного читача „Учительського Слова“... Не було досі такої широкій й заокругленій проби систематичного об'яснення всього „Кобзаря“, як це бачимо в виданню д-ра Сімовича... Потрібна (ця книжка) читачам, „Учительського Слова“ у школі і при їх праці над позашкільною освітою, можна тільки гаряче поручити їм видання Шевченкового Кобзаря з поясненнями та примітками д-ра Сімовича. („Учительське Слово“, ч. 2—4, з квітня 1922 р.)

„... Діждалися ми нарешті популярного видання цілого „Кобзаря“... Воно повинно знайти в кожній читальні і бібліотечі, в руках кожного вчителя, взагалі в руках кожного, хто сам собі й иншим хоче вяснити Шевченкові думки, в руках учеників, селян і робітників“. — (М. Возняк „Листьом з Просвіти“ з 15. січня 1922.)

„... Се безперечно гарний і дуже потрібний дарунок українському народові“.

Продаж виключно за готівку. Книжки висилають негайно.

На більшій замовлення — зніжки 25—40%.
Гроші (невеличкі суми) можна прислати листом, а краще переказати на Konto E. Wygowuj Земельний Банк Гі отечний, Львів, або — Zivnostenska Banka Praha або — Wiener Bankverein, Wien або просто на адресу:

Eug. Wygowuj Berlin SW 47, Yorkstr. 84 II.

5—10

Повний каталог В-ва безплатно.

Вже вийшли з друку і продаються у всіх книгарнях і в Т-ві „Сокіл-Батько“

Рухові забави й гри

з мьєлодіями й примівками

ОКСАНИ СУХОВЕРСЬКОЇ.

1—2

Необхідний руханковий підручник для всіх шкіл, захистів та захоронок а зараз гарний збірник народніх пісень. — Основна ціна 2.20, теперішня 3,300.000 мп. На порто долучити 500.000 мп.

Замовлення і готівку слати на адресу:

Осип Суховерський, Львів, вул. Руська ч. 3., II. пов.

До відома Всечесних Урядів громадських, парохіяльних, церковних Комітетів і П. Т. Публіки.

Дійшло до нашого відома, що п. К. Фельчинський, котрий передше займався відливанням дзвонів в Тернополі, а від недавня те саме робить в Калуші крикливою рекламою (воження дзвонів по ярмарках, агітація через одну жінку) позбуває свої виробу використовуючи з одного боку недосвід П. Т. Покупців а з другого боку довіря, яке вони мають до нашої від давня широко відомої фірми. Бо п. К. Фельчинський в розгарі несовісної конкуренції не вагається запевнювати кожного з ким має до діла, **що він а наша фірма, то одне і те саме.**

Тому, щоби не ширилось баламуство, а лихі, як щз до матеріалу, так і виконання виробу п. К. Фельчинського не йшли на наш рахунок і не підкопували довіря, яким ми ціяком заслужено тішимось серед найширших кругів громадянства, подаємо до загального відома, **що з п. К. Фельчинським ми ніколи не мали і тепер не маємо нічого спільного.**

Тимсамим не іздимо ми ніколи зі своїми виробами по ярмарках ані нікого не посиласмо в тім переконанню, що ніяка шануюча себе фірма не потребує хазятись ярмарочною рекламою а пошукуючі за нашими дзвонами найдуть їх в наших складах в Калуші і Перемишлі, де хотяй би і тепер є на складі пов:рх 400 штук дзвонів різної величини від найбільших до найменших.

Наш склад в Калуші міститься при вул. Цвинтарній, а в Перемишлі при вул. Красінського ч. 63. за Сяном, а крім того в Товаристві „Церковна Штука“ в Станіславові.

При листовних замовленнях просимо звертатись до нас на адресу:

1—3

Ліярия дзвонів БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ
в Калуші вул. Цвинтарна, або в Перемишлі вул. Красінського ч. 63.

„ІНІГ“

МІЖНАРОДНЕ
ТОРГОВЕЛЬНЕ І ПРОМИСЛОВЕ ТОВ.
ТОВ. з ОБМ. ПОР.

ДОСТАВЛЯЄ ЗІ СКЛАДУ У ЛЬВОВІ:

Комплетні урядження млинів, ВАЛЬЦІ „ДАВЕ-
РІО“ Ціріх, ЛУЩАРКИ „МАРС“ патент „КАС-
ПАР“, ориг. швейцарську газу марки „РАЙФ
ФРАНК“, ТУРБІНИ Франціса, мотори ДІСЛЯ,
льокомобілі і т. п.

ЛЬВІВ,

ПОДЛЕСКОГО 8/11.

ТЕЛЕФОН 413, 1236 і 1086.

Телсгр. адр. „ІНІГ-ЛЬВІВ“.

4-52

**Хто з високоповажаних філі-
стрів** зважиться викинути п'ять-
десять доларів на видання одного тому
поезій? Впрочім кошта певно йому повер-
нуться, тільки що не з таким зарібком, як
приміром при закупні мила або капуста.
Евентуальний ризикант зволить повідомити
про свій очайдушний намір — Юру Шкру-
меляка через Адм. „Нового Часу“.

1-2

Зі всім, що входить в обсяг АР-
ТИСТИЧНОЇ РІЗЬБИ звертатись
на адресу:

Скульптор 5-31

Андрій КОВЕРКО

ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО 71.

УПРАВИТЕЛЯ

Кооперативи на селі коложенім при роз-
газуженні залізничних доріг недалеко
Львова **потрібно від 15. марта ц. р.**

Решається тільки на здібного ко-
оператора, не жонатого або вдівця не
вище 40 літ та з добрим порученням.

Першенство мають бувші УСС. або
студенти українського університету.

В місцевості догідно заложити Союз
Кооператив (в повіті нема і не вигідно) та
поширити торгівлю і промисл на всі мо-
жливі галузи. Залежить це від здібности
даної одиниці, бо населення свідоме і ра-
до допоможе.

2-3

Зголошення з поданням услівій і опи-
сом життя слати до Адміністрації „Нового
Часу“ під „Кооператор“ та долучити поч-
товий значок на відповідь.

Рільничі машини, бляху, цеглу,
цемент та цвяхи поручає

„ВІДБУДОВА“

Промислово-торгівельна Спілка з о. п.
у Львові, вул. Словацького ч. 14.

ч. тел. 330. Залізний склад:
вулиця Трибунальська ч. 1.

Мотори від 6 до 60 HP. — —
Млиські каміння,
вальці, хаспри, токарні, трансмісії,
паси, турбіни, праси до дахівок,
олійні, цемент, вапно, січкарні та
— всякі інші машини, знаряди, матеріали —
поручає 4-30

„ПІЛЬОТ“ Львів,
вул. Баторого ч. 4.

Дня 7. марта 1924. (в п'ятницю) В ВЕЛИКІЙ САЛІ „НАРОД-
НЬОГО ДОМУ“ відбудуться — — — —

Великі Вечерниці Техніків з котиліоном.

Пригадується, що це послідні вечерниці в тім карнавалі.

CANADIAN PACIFIC

TRAINS
ЗАЛІЗНИЦІ

HOTELS
ГОТЕЛІ

STEAMERS
КОРАБЛІ

Л Ь В І В, Городецька ч. 93.

Тернопіль, Тарновського 3.

Найбільше перевозове підприємство на світі.

С.Р.Р. ДО КАНАДИ С.Р.Р.

Великі морські кораблі! — Власні залізниці в цілій Канаді!

Пасажири, котрі вже мають аффідавіти з Канади, нехай
сейчас звертаються до нас письменно або особисто.

Найближчі нвші транспорти до Канади відходять з на-
шого бюро **у ЛЬВОВІ, вул. Городецька 93.** і в **ТЕР-
НОПОЛІ, вул. Тарнавського 3.** в слідуючих днях:

4. марта вечером до корабля „Minnedosa“.
18. марта „ „ „ „ „Melita“

Оба ті кораблі уряджені в III. класі вигідно і з ком-
фортом.

Коли задумуєте виїхати до Канади й немасте за що ку-
пити собі шифкарти самі а масте кривних або знакомих в Ка-
наді, то подайте нам їх адресу, а ми до них напишемо, щоби
вони Вам прислали з Канади шифкарту і Аффідавіт.

Кенедіян Песіфік Рейлвей

ТЕРНОПІЛЬ,
Тарновського 3.

ЛЬВІВ,
Городецька 93.